

Ograniczenia przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia

Teresa Malinowska

z Katedry Higieny Żywności i Ochrony Zdrowia Publicznego Wydziału Medycyny Weterynaryjnej w Warszawie

Ogólna zasada sformułowana w art. 3 dyrektywy Rady 97/78/WE (1) i przyjęta do prawa polskiego ustawą o weterynaryjnej kontroli granicznej (2) stanowi, że produkty pochodzenia zwierzęcego mogą być przywożone z państw trzecich (3) na wspólny rynek europejski, a tym samym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej, wyłącznie przez zatwierdzone w tym celu przejścia graniczne. Przejścia graniczne, przez które wprowadzane są produkty pochodzenia zwierzęcego, zatwierdza Komisja Europejska po ustaleniu, że spełniają one warunki i wymagania określone

w przepisach prawa wspólnotowego. Wykaz zatwierdzonych przejść granicznych, ze wskazaniem rodzaju produktów, które mogą być kontrolowane w konkretnych posterunkach, jest publikowany w decyzji Komisji Europejskiej (4). W przejściach granicznych, w szczególności w posterunkach weterynaryjnej kontroli granicznej, przywożone produkty pochodzenia zwierzęcego są poddawane kontroli weterynaryjnej według procedur określonych w obowiązującym bezpośrednio i wprost rozporządzeniu Komisji Europejskiej (5). Wykaz produktów pochodzenia zwierzę-

cego wprowadzanych z państw trzecich, które objęte są obowiązkiem przedstawienia ich do weterynaryjnej kontroli granicznej, ustalony został w decyzji Komisji Europejskiej (6).

Zasady regulujące przywóz z państw trzecich produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym ich weterynaryjną kontrolę graniczną, ustanowione dyrektywą Rady 97/78/WE oraz uszczegółowione w przepisach rozporządzenia (WE) 136/2004 nie miały zastosowania aż do 2003 r. w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przywożonych z państw trzecich w niewielkich ilościach przez podróżnych w bagażu podręcznym z przeznaczeniem do indywidualnego spożycia (art. 16, ust. 1, lit a dyrektywy 97/78/WE). Nie miały one zastosowania także do produktów pochodzenia zwierzęcego wysyłanych w niewielkich ilościach w paczkach do osób prywatnych, jeśli takie produkty były przeznaczone do spożycia przez adresatów paczek (art. 16, ust. 1, lit b dyrektywy 97/78/WE). Nie wielka ilość przywożonych w bagażu osobistym do indywidualnego spożycia oraz przesyłanych w paczkach do prywatnych adresatów produktów, w tym mięsa wołowego, wieprzowego, baraniego, kozie-

go, drobiowego oraz produktów z takiego mięsa, a także mleka i przetworów z mleka oznaczała ilość do 1 kg na osobę (7, 8, 9). Limit wagowy dla paczek zawierających produkty zwierzęce inne niż mięso wołowe, wieprzowe, baranie i kozie oraz produkty z takiego mięsa, przesyłanych z Grenlandii i Wysp Owczych do Danii, był podwyższony i wynosił do 5 kg. Limit wagowy w odniesieniu do ryb złowionych przez wędkarzy amatorów w Norwegii lub Rosji i przywożonych w bagażu osobistym na terytorium Finlandii lub Szwecji wynosił maksymalnie 15 kg, ale można było przywieźć jedną rybę o ciężarze nawet wielokrotnie większym (9). Podróżni mogli w bagażu osobistym przywozić także małe ilości zwierzyny łownej nie oskórowanej lub nie oskubanej, a w przypadku drobnej zwierzyny łownej także nie wypatroszonej, pozyskanej bezpośrednio od myśliwego. W prywatnych pojazdach podróży, przede wszystkim myśliwi wracający z polowań, mogli przywozić trofea łowieckie, niewielkie ilości drobnej zwierzyny (dzikie ssaki z rodziny *Leporidae* oraz dzikie ptactwo łowne) lub pojedyncze okazy grubej zwierzyny (dzikie ssaki lądowe inne niż zaliczone do drobnej zwierzyny). Jednakże okoliczności przywozu zwierzyny, z pominięciem weterynaryjnej kontroli granicznej, musiały jednoznacznie wskazywać, że mięso z tej zwierzyny nie zostanie wykorzystane w celach handlowych (10). W odniesieniu do wszystkich produktów spożywczych pochodzenia zwierzęcego przywożonych przez podróżnych w bagażu podręcznym do indywidualnego spożycia lub wysyłanych w paczkach do prywatnych odbiorców obowiązywała zasada, że mogły one być przywożone wyłącznie, jeżeli pochodziły z państw trzecich lub części państwa trzeciego, z których dozwolony był przywóz takich produktów w celach handlowych (11) oraz jeżeli w danym czasie przywóz z tych państw nie był zakazany, np. z powodu podejrzenia lub stwierdzenia choroby zakaźnej. Z państw trzecich lub regionów państw trzecich, które nie zostały zatwierdzone decyzją Komisji Europejskiej i włączone do wykazu państw trzecich zatwierdzonych do przywozu, produkty pochodzenia zwierzęcego, w tym w bagażu osobistym z przeznaczeniem do indywidualnego spożycia, nie mogły być przywożone.

Stwierdzane w państwach członkowskich Wspólnoty Europejskiej w latach 1996–2000 ogniska klasycznego pomoru świń oraz epizootia pryszczycy w 2001 r., chorób uznawanych we Wspólnocie Europejskiej za „egzotyczne” (12), a także wskazanie w wyniku dochodzenia epizootycznego na produkty pochodzenia zwierzęcego przywiezione z pominięciem weterynaryjnej kontroli granicznej, jako źródło

rozprzestrzenienia wirusów wywołujących te choroby, było powodem wprowadzenia znaczących ograniczeń w przywozie produktów pochodzenia zwierzęcego, w tym w bagażu osobistym podróżnych, bez zgłoszenia do weterynaryjnej kontroli granicznej. W wyniku powyższego od stycznia 2003 r. zostały wprowadzone tymczasowe środki sanitarne (13), na mocy których zawieszono przywożenie z państw trzecich przez podróżnych w bagażu podręcznym mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka w celu ich indywidualnego spożycia, z pominięciem kontroli granicznej takich produktów. Zawieszenie, oznaczające w praktyce zakaz swobodnego przywożenia przez podróżnych określonych wyżej produktów do indywidualnego spożycia, państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej zobowiązane były wprowadzić i stosować zgodnie z własnym systemem prawnym. Państwa członkowskie zobowiązane zostały także do zorganizowania odpowiedniego systemu kontroli granicznych, który zapewni, że żadne mięso i produkty mięsne oraz mleko i przetwory z mleka nie będą wprowadzane przez podróżnych w bagażu podręcznym na terytoria państw członkowskich z pominięciem kontroli na granicy. Od stycznia 2003 r. wszelkiego rodzaju mięso i produkty mięsne oraz mleko i przetwory z mleka przywożone z państw trzecich przez podróżnych w ich bagażu osobistym z przeznaczeniem do indywidualnego spożycia mogły być przywożone wyłącznie na zasadach takich, jak produkty tego rodzaju przywożone w celach handlowych. Oznaczało to, że musiało towarzyszyć im świadectwo weterynaryjne wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii państwa pochodzenia produktu, stwierdzające, że przywożone produkty spełniają wymagania określone w przepisach prawnych, takie, jakie wymagane są dla produktów danego rodzaju przywożonych w celach handlowych oraz że będą one zgłoszone do weterynaryjnej kontroli granicznej. Zatem warunkiem ostatecznym przywozu mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka przez podróżnych w ich bagażu osobistym było dopuszczenie ich do wwozu, tak jak ma to miejsce w odniesieniu do produktów przywożonych w celach handlowych.

W praktyce zdecydowana większość podróżnych rezygnowała z przywozu na własne potrzeby mięsa, produktów mięsnych, mleka i produktów z mleka, bo trud pokonania wymagań i barier kontrolnych był niewspółmierny do możliwości przywozu w bagażu osobistym maksymalnie kilograma mięsa, kielbasy, masła lub sera. Jeśli jednak podróżny w swoim bagażu podręcznym miał takie produkty, nawet w ilości dozwolonej i nie miał wymaganych świa-

dektw weterynaryjnych, podlegały one konfiskacie i zniszczeniu, tak jak produkty nie spełniające wymagań określonych przepisami prawnymi (art. 17, ust. 1 i 2 dyrektywy 97/78/WE). Praktycznie oznaczało to pozostawienie, w zasadzie dobrowolne, takich produktów w specjalnie przygotowanych pojemnikach lub innych urządzeniach udostępnionych podróżnym w osobowych przejściach granicznych. Informacje o zakazie przywozu z państw trzecich w bagażu osobistym mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka, bez zgłoszenia ich do weterynaryjnej kontroli granicznej, państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej zobowiązane były podawać do wiadomości podróżnych przybywających z państw trzecich. Prawo krajowe zobowiązywało do przekazywania takich informacji w formie ogłoszeń, ulotek itp. we wszystkich przejściach granicznych zarządców przejść granicznych oraz przewoźników zajmujący się międzynarodowym transportem osobowym. W celu wyeliminowania nielegalnego przywozu zakazanych produktów prawo krajowe upoważniało służby graniczne (straż graniczną lub służbę celną) do kontroli bagażu osobistego. Naruszenie zakazu zagrożone było karą grzywny, a spory w tej kwestii rozstrzygane były w postępowaniu przed sądem karnym.

Zakazem przywozu z państw trzecich w osobistym bagażu podręcznym oraz nakazem zgłaszania do weterynaryjnej kontroli granicznej nie były objęte wyłącznie mleko w proszku dla niemowląt, żywność dla niemowląt oraz produkty spożywcze o specjalnym przeznaczeniu ze względów medycznych. Jednakże produkty takie mogły być przywożone z państw trzecich wyłącznie pod warunkiem, że pozostawały w zamkniętym, nieuszkodzonym, oryginalnym opakowaniu firmowymi producenta, przeznaczonym do sprzedaży konsumentowi finalnemu, a ponadto produkty takie nie wymagały przechowywania w niskiej temperaturze przed ich spożyciem. Zakaz przywozu i nakaz przedstawienia do weterynaryjnej kontroli granicznej nie dotyczył także mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka przywożonych w bagażu osobistym, do indywidualnego spożycia przez podróżnych przybywających z Grenlandii, Wysp Owczych, Islandii, Andory, San Marino, Księstwa Lichtenstein, Szwajcarii oraz z 10 państw środkowoeuropejskich, które w 2004 r. zostały przyjęte do Wspólnoty Europejskiej oraz z Rumunii i Bułgarii. Państwa te były uznawane za bezpieczne z punktu widzenia epizootycznego, także z tego tytułu, że wprowadziły i stosowały na swoich terytoriach prawo o zwalczaniu chorób zakaźnych ustanowione przez organy Wspólnoty Europejskiej.

W 2004 r. w prawie wspólnotowym zostało wprowadzonych wiele zmian odnoszących się do granicznej kontroli weterynaryjnej (5) oraz zmian regulujących pozyskiwanie, produkcję i wprowadzanie na rynek w celach handlowych produktów pochodzenia zwierzęcego (14). Termin wejścia w życie większości zmian regulujących pozyskiwanie, produkcję i wprowadzanie na rynek w celach handlowych produktów pochodzenia zwierzęcego ustalony został na 1 stycznia 2006 r. Nowe regulacje zostały wprowadzone w formie rozporządzeń, których przepisy obowiązują bezpośrednio i wprost każdego, kto przebywa na terytorium państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej. Nie wymagają one implementacji do prawa krajowego, a nawet nie mogą być implementowane, aby nie zatrafiły charakteru nadrzędnego nad prawem krajowym. Przepisy określające procedurę weterynaryjnej kontroli granicznej produktów przywożonych z państw trzecich (5) ustanowione zostały w formie rozporządzenia Komisji, przy równoczesnym zachowaniu zasad wynikających z dyrektywy Rady 97/78 (1). W odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przywożonych przez podróżnych w ich bagażu podręcznym i przeznaczonych do indywidualnego spożycia oznacza to, że co do zasady sformułowanej w dyrektywie 97/78, przedmiotowe produkty w ilości nie przekraczającej pewnych ustalonych wielkości nadal mogą być przywożone lub wysyłane w małych paczkach do osób prywatnych bez zgłaszania do weterynaryjnej kontroli granicznej. Warunkiem ich przywozu jest, aby pochodziły z państw trzecich wpisanych na listę państw, z których import takich produktów na rynek Wspólnoty nie jest zakazany. Rozporządzenie Komisji 136/2004 określa, że mogą one być przywożone lub wysyłane w małych paczkach, jeżeli ich ciężar wynosi mniej niż 1 kg. Dla paczek zawierających produkty pochodzenia zwierzęcego wprowadzanych z Grenlandii i Wysp Owczych na terytorium Danii ograniczenie wagowe jest podwyższone do 5 kg. Ryby złowione przez wędkarzy amatorów w Rosji mogą być przez nich przywożone do Finlandii i Szwecji w bagażu osobistym z przeznaczeniem do indywidualnego spożycia w ilości do 15 kg lub znacznie przekraczającej 15 kg, jeżeli jest to tylko jedna ryba. Zatem, poza drobnymi zmianami, zasady przywozu z państw trzecich w bagażu osobistym z przeznaczeniem do indywidualnego spożycia produktów pochodzenia zwierzęcego pozostały takie same, jakie obowiązywały przed rokiem 2004.

Od 1 maja 2004 r. zostały uchylone także tymczasowe środki sanitarne wprowadzone decyzją Komisji Europejskiej z 2002 r. o ograniczeniach w przywozie z państw

trzecich produktów pochodzenia zwierzęcego przez podróżnych w ich bagażu osobistym, przeznaczonych do indywidualnego spożycia (13). Równocześnie, ze względu na istniejący nadal wysoki poziom ryzyka przeniesienia z państw trzecich za pośrednictwem niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego czynników wywołujących „egzotyczne” na terytoriach państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej choroby zakaźne zwierząt, w miejsce dotychczasowych tymczasowych środków ochronnych wprowadzone zostały rozporządzeniem Komisji Europejskiej (15) stałe zasady regulujące przedmiotowy przywóz. Przepisy tego rozporządzenia wprowadzają ograniczenia przywozu przez podróżnych w ich bagażu podręcznym do indywidualnego spożycia mięsa wszelkiego rodzaju i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka. Jeżeli podróżny w bagażu podręcznym chce przywieźć takie produkty do indywidualnego spożycia, to oprócz ograniczeń, co do ilości (do 1 kg) i pochodzenia z państwa trzeciego zatwierdzonego do przywozu w celach handlowych, jest zobowiązany zaopatrzyć przywożony produkt w świadectwo weterynaryjne potwierdzające, że spełnia on wymagania określone w przepisach wspólnotowych dla tego rodzaju produktu (14, 15) oraz zgłosić go do weterynaryjnej kontroli granicznej. Weterynaryjna kontrola graniczna przywożonego w bagażu osobistym i do indywidualnego spożycia mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów z mleka zostanie przeprowadzana zgodnie ze sposobem określonym w rozporządzeniu Komisji (WE) 136/2004, to znaczy tak, jak kontrolowane są przesyłki takich produktów przywożone w celach handlowych. Od zasady tej wprowadzone zostały trzy wyjątki. Po pierwsze obejmują one mięso i produkty mięsne oraz mleko i przetwory z mleka w ilości do 1 kg na osobę, przywożone przez podróżnych w bagażu osobistym lub przesyłane w paczkach adresowanych do osób prywatnych z Andory, Norwegii i San Marino. W takim przypadku produkty nie muszą być zaopatrywane w świadectwo weterynaryjne i poddawane weterynaryjnej kontroli granicznej. Po drugie, bez świadectwa weterynaryjnego i z pominięciem weterynaryjnej kontroli granicznej, może być przywożone na terytorium Wspólnoty Europejskiej mięso i produkty mięsne oraz mleko i przetwory mleczne w ilości do 5 kg na osobę, przez podróżnych przybywających z Grenlandii, Islandii, Lichtensteinu, Szwajcarii i Wysp Owczych. Po trzecie, z wymagań zaopatrywania w świadectwo weterynaryjne i zgłoszenia do weterynaryjnej kontroli granicznej zwolnione jest mleko w proszku dla niemowląt, pokarm dla niemowląt oraz specjalne środki spożywcze spo-

żywane ze względów medycznych. Mogą one być przywożone do indywidualnego spożycia w bagażu osobistym z dowolnego państwa trzeciego, pod warunkiem że są przywożone w oryginalnym firmowym opakowaniu przeznaczonym do sprzedaży detalicznej, opakowanie jest nieuszkodzone, chyba że jego zawartość jest aktualnie w użyciu. Takie produkty można przywozić w ilości, która może uzasadniać ich spożycie przez jedną osobę.

W każdym przejściu granicznym służby graniczne państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej mogą przeprowadzać kontrole bagażu osobistego podróżnych przybywających z państw trzecich w celu wykrycia nielegalnie przywożonego mięsa i produktów mięsnych oraz mleka i przetworów mlecznych. Kontrole mogą być przeprowadzane z zastosowaniem specjalnych detektorów lub wykorzystaniem psów policyjnych. Kontrola nie musi dotyczyć każdego bagażu osobistego oraz podróżnych przybywających ze wszystkich kierunków. Może być wynikiem analizy ryzyka i w konsekwencji w pewnych przypadkach może być systematycznie przeprowadzana, a w innych przypadkach może być przeprowadzona wrywkowo zarówno w odniesieniu do bagażu, jak i kierunków przybycia podróżnych. Wykryte podczas kontroli bagażu osobistego mięso lub produkty mięsne oraz mleko lub przetwory z mleka nie spełniające określonych w prawie wspólnotowym wymagań i nie objęte zwolnieniem z weterynaryjnej kontroli granicznej, podlegają konfiskacie i zniszczeniu na granicy. Niezgłoszenie do granicznej kontroli weterynaryjnej przywożonego z państw trzecich w bagażu osobistym mięsa lub mleka i przywożonych produktów mięsnych lub przetworów mlecznych objętych weterynaryjną kontrolą graniczną, zagrożone jest karą grzywny, ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 3 (16). Ponadto podróżni przywożący w bagażu osobistym produkty pochodzenia zwierzęcego podlegające zgłoszeniu do weterynaryjnej kontroli granicznej, którzy nie dopełnili tego obowiązku lub dobrowolnie nie pozbyli się na granicy produktów nie spełniających wymagań, mogą być zobowiązani do pokrycia kosztów ich zniszczenia.

Wszystkie inne produkty pochodzenia zwierzęcego przeznaczone do spożycia, poza mięsem i produktami mięsnymi oraz mlekiem i przetworami z mleka, zgodnie z zasadą mogą być przywożone w bagażu osobistym do indywidualnego spożycia w ilości do 1 kg, z pominięciem zgłoszenia do weterynaryjnej kontroli granicznej.

We wszystkich przejściach granicznych na terytorium państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej, w miejscach wi-

docznych przekazywana jest informacja o możliwościach przywozu, a w szczególności o ograniczeniach w przywozie w bagażu osobistym do indywidualnego spożycia produktów pochodzenia zwierzęcego. Jest to informacja przekazywana w formie obwieszczeń o jednakowo brzmiącej treści opracowanej przez Komisję Europejską. Informację o ograniczeniach w przywozie do państw trzecich w bagażu osobistym do indywidualnego spożycia produktów pochodzenia zwierzęcego, zobowiązani są przekazywać podróżnym także międzynarodowi przewoźnicy zajmujący się transportem osób.

Państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej bardzo poważnie muszą odnosić się zarówno do informowania podróżnych przybywających na ich terytorium o ograniczeniach w przywozie produktów pochodzenia zwierzęcego, jak też rzetelnie prowadzić kontrole graniczne uniemożliwiające nielegalny przywóz w bagażu osobistym takich produktów. Zobowiązane są bowiem do przekazywania Komisji Europejskiej szczegółowych sprawozdań z powyższej działalności, w tym co do ilości stwierdzonych naruszeń.

Zmianie uległy także przepisy prawne regulujące przywóz, w tym w bagażu osobistym z państw trzecich trofeów łowieckich. Od 1 stycznia 2006 r. przestała obowiązywać dyrektywa Rady 92/45/EWG (17) na mocy, której dopuszczony był wyjątek dla przywozu trofeów łowieckich w osobistym bagażu, z pominięciem kontroli granicznej, jeżeli takie trofea pochodzą z państw lub regionów państw trzecich zatwierdzonych do importu zwierząt lub produktów pochodzenia zwierzęcego. Od tej daty wymagania dla trofeów łowieckich przywożonych w bagażu osobistym na własne potrzeby są takie same, jak dla trofeów przywożonych w celach handlowych (18). W szczególności wymagane jest świadectwo weterynaryjne potwierdzające, że trofea w postaci kości, rogów, kopyt, pazurów, poroży, zębów, skór ze zwierząt kopytnych i ptaków zostały poddane stosownej obróbce wykluczającej możliwość przeniesienia czynnika wywołującego choroby zakaźne zwierząt. Trofea nie poddane żadnej obróbce mogą być przywożone z państw trzecich zatwierdzonych przez Komisję Europejską do importu mięsa ze zwierząt dzikich oraz muszą być zaopatrzone w świadectwo weterynaryjne potwierdzające, że zostały po-

zyskane ze zwierząt pochodzących z regionów lub państwa nie objętego restrykcjami z powodu chorób zakaźnych zwierząt. Ponadto na czas podróży muszą pozostać w przezroczystym, szczelnym opakowaniu. Na przejściu granicznym podlegają zgłoszeniu do weterynaryjnej kontroli granicznej. Decydując się na przywóz w bagażu osobistym trofeów łowieckich, należy także pamiętać o ograniczeniach wynikających z regulacji prawnych o ochronie gatunkowej dzikiej fauny i flory.

Zatem wszyscy podróżujący, w tym powracający z urlopowych, wakacyjnych wypraw do państw trzecich, mający zamiar przywieźć jakikolwiek produkt pochodzenia zwierzęcego do indywidualnego spożycia lub w prezencie oczekującym w kraju na ich powrót, a także przywożący trofea łowieckie, powinni wcześniej upewnić się, czy mogą je przywieźć, a jeżeli tak, to po spełnieniu, jakich wymagań i w jakiej ilości. Informacja taka może być także bardzo przydatna w planowaniu trasy powrotu i wyboru przejścia granicznego, przez które zostanie przekroczona granica wspólnotowa, w sytuacji, gdy zamierzamy przywieźć większą ilość pewnego produktu pochodzenia zwierzęcego.

Piśmiennictwo

1. Dyrektywa Rady 97/78/WE z 18 grudnia 1997 r. ustanawiająca zasady regulujące organizację kontroli weterynaryjnej produktów wprowadzanych do Wspólnoty z państw trzecich (Dz. U. UE L 24 z 30.01.1998, str. 9, ze zmianami).
2. Ustawa z 27 sierpnia 2003 r. o weterynaryjnej kontroli granicznej (Dz. U. nr 165, poz. 1590, ze zmianami).
3. Państwa trzecie to państwa nie będące członkami Wspólnoty Europejskiej.
4. Decyzja Komisji 2001/881 z 7 grudnia 2001 r. w sprawie sporządzenia listy posterunków kontroli granicznej zatwierdzonych dla celów przeprowadzania kontroli weterynaryjnej zwierząt i produktów pochodzenia zwierzęcego przywożonych z państw trzecich oraz uaktualniająca szczegółowe przepisy odnośnie do kontroli przeprowadzanych przez ekspertów Komisji (Dz. U. UE L 326 z 11.12.2001, str. 44, ze zmianami).
5. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 136/2004 z 22 stycznia 2004 r. ustanawiające procedurę kontroli weterynaryjnej we wspólnotowych punktach kontroli granicznej dotyczącej produktów przywożonych z państw trzecich (Dz. U. UE L 21 z 28.01.2004, str. 11).
6. Decyzja Komisji 2002/349/WE z 26 kwietnia 2002 r. ustalająca listę produktów, które będą badane w placówkach kontroli granicznej zgodnie z dyrektywą 97/78/WE (Dz. U. UE L 121 z 8.05.2002, str. 6).
7. Dyrektywa Rady 72/462/EWG z 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przed przywozem z państw trzecich bydła, owiec, kóz oraz trzody chlewnej, mięsa świeżego lub produktów mięsnych (Dz. U. WE L 302 z 31.12.1972, str. 28, ze zmianami), w szczególności art. 1 ust. 2 lit b). Dyrektywa uchylona dyrektywą 2004/41/WE w części dotyczącej produktów pochodzenia zwierzęcego.

8. Dyrektywa Rady 91/494/EWG z 26 czerwca 1991 r. w sprawie warunków zdrowotnych zwierząt, regulujących handel wewnątrz Wspólnoty oraz przywóz świeżego mięsa drobiowego z państw trzecich (Dz. U. WE L 268 z 24.09.1991, str. 35, ze zmianami), w szczególności art. 8 ust. 2 lit a) i b). Dyrektywa uchylona dyrektywą 2004/41/WE.
9. Decyzja Komisji 93/13/EWG z 22 grudnia 1992 r. określająca procedurę kontroli weterynaryjnej produktów pochodzących z państw trzecich, w punktach kontroli granicznej Wspólnoty (Dz. U. WE L 9 z 15.01.1993, str. 33, ze zmianami), w szczególności art. 5 ust. 1 i 2. Decyzja uchylona rozporządzeniem Komisji nr 136/2004.
10. Dyrektywa Rady 92/45/EWG z 16 czerwca 1992 r. dotycząca zdrowia publicznego i problemów zdrowia zwierząt związanych z ubojem dzikiej zwierzyny oraz umieszczeniem na rynku jej mięsa (Dz. U. WE L 268, z 14.09.1992, str. 1, ze zmianami), w szczególności art. 1 ust. 2 i 3. Dyrektywa uchylona dyrektywą 2004/41/WE.
11. Decyzja Komisji 79/542/EWG z 21 grudnia 1976 r. ustalająca wykaz państw trzecich lub ich części i ustanawiająca warunki zdrowia zwierząt i wystawiana świadectw weterynaryjnych do importu zwierząt i mięsa (Dz. U. WE L 146 z 14.06.1979, str. 15, ze zmianami).
12. Choroba egzotyczna oznacza chorobę, która nie występuje u zwierząt utrzymywanych na terytoriach państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej i nie ma informacji o występowaniu w środowisku zwierząt czynnik ją wywołujący, a jej wystąpienie może mieć istotny wpływ na gospodarkę Wspólnoty w razie wprowadzenia czynnika wywołującego taką chorobę. Znaczenie dla gospodarki Wspólnoty określane jest możliwością wystąpienia strat w pogłowie zwierząt lub ograniczeniami w handlu zwierzętami oraz produktami pochodzenia zwierzęcego.
13. Decyzja Komisji 2002/995/WE z 9 grudnia 2002 r. ustanawiająca tymczasowe środki bezpieczeństwa w odniesieniu do przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia (Dz. U. UE L 353 z 30.12.2002, str. 1). Decyzja uchylona rozporządzeniem Komisji 754/2004.
14. Rozporządzenie (WE) Nr 852/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. w sprawie higieny środków spożywczych, rozporządzenie nr 853/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. w szczególności zasad higieny środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego oraz rozporządzenie nr 854/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady z 29 kwietnia 2004 r. ustanawiające szczegółowe przepisy dotyczące organizacji urzędowych kontroli w odniesieniu do produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. UE L 139 z 30.04.2004).
15. Rozporządzenie Komisji (WE) nr 754/2004 z 16 kwietnia 2004 r. ustanawiające środki w odniesieniu do przywozu produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do indywidualnego spożycia (Dz. U. UE L 122, z 26.04.2004 r., str. 1).
16. Art. 81 ustawy z 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz. U. nr 69, poz. 625).
17. Dyrektywa Rady 2004/41/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 21 kwietnia 2004 r. uchylająca niektóre dyrektywy dotyczące higieny i warunków zdrowia przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu niektórych produktów pochodzenia zwierzęcego przeznaczonych do spożycia przez ludzi i zmieniająca dyrektywy Rady 89/662/EWG i 92/118/EWG oraz decyzje Rady 95/408/WE (Dz. U. UE L 195 z 30.04.2004, str. 12).
18. Rozporządzenie (WE) nr 1774/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z 3 października 2002 r. ustanawiające wymagania zdrowotne dotyczące odpadów zwierzęcych nie przeznaczonych do spożycia przez ludzi (Dz. U. UE L 273, str. 1, ze zmianami).